

ความรุนแรงในศรีลังกา

ผศ.เซาวลี จงประเสริฐ*

ประเทศศรีลังกาหรือเดิมเรียกว่า ซีลอน (Ceylon) เป็นประเทศที่อยู่ในแถบเอเชียใต้มีลักษณะภูมิประเทศเป็นเกาะ อยู่ในมหาสมุทรอินเดีย ศรีลังกาได้รับเอกราชจากอังกฤษ ใน ค.ศ. 1948 และมีการสืบทอดมรดกทางการปกครองจากอังกฤษ คือ การปกครองในระบอบประชาธิปไตยแบบรัฐสภานักชาตินิยมของศรีลังกาที่ทำการเรียกร้องเอกราชจากอังกฤษมีความเชื่อว่าระบอบประชาธิปไตยจะเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะทำให้ประเทศศรีลังกาเจริญก้าวหน้า เช่นเดียวกับประเทศที่พัฒนาแล้วทั้งหลาย ดังนั้นศรีลังกาจึงมีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยมาตั้งแต่ได้รับเอกราชจนถึงปัจจุบัน แต่ในขณะเดียวกันศรีลังกามีความรุนแรงทางการเมืองทั้งนี้เนื่องจากจากศรีลังกาซึ่งเหมือนกับประเทศเพื่อนบ้านในเอเชียใต้ที่มีพลเมืองที่มีความแตกต่างและหลากหลาย ความขัดแย้งระหว่างกลุ่มชนทำให้เกิดความรุนแรงทางการเมือง เห็นได้จากการเลือกตั้งซึ่งเป็นวิถีสองของระบอบประชาธิปไตยได้กลายเป็นเครื่องมือของกลุ่มชนที่มีความขัดแย้งกันในการแสวงหาผลประโยชน์ให้กับกลุ่มของตน การเลือกตั้งในศรีลังกาจึงกลายเป็นความรุนแรงได้ง่าย มีการทำลายหน่วยเลือกตั้ง ลอบทำร้ายฝ่ายตรงข้ามเพื่อให้ได้ผลตามที่ตนต้องการ ทั้งที่วิถีสองประชาธิปไตย เช่น การเลือกตั้งน่าจะเป็นสิ่งที่ทำให้ความขัดแย้งลดลงหรือเป็นการตัดสินใจว่าฝ่ายใดจะได้รับการยอมรับมากกว่ากัน เมื่อมีการเลือกตั้งก็ไม่ควรมีผู้ก่อการร้ายเพราะสามารถใช้วิถีสองประชาธิปไตยในการทำให้การเรียกร้องของตนเองประสบผลตามต้องการ ตามวิถีสองประชาธิปไตยเสียงข้างน้อยจะต้องเคารพเสียงข้างมาก ในทางปฏิบัติเสียงข้างน้อยในศรีลังกาไม่ยอมรับและทำการต่อต้านอย่างรุนแรงเนื่องจากไม่ได้รับความเป็นธรรม รัฐบาลในระบอบประชาธิปไตยจำเป็นต้องนำมาตรการที่ไม่เป็นประชาธิปไตยมาใช้เพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบและเพื่อผลทางการเมือง ดังนั้นประชาธิปไตยและความรุนแรงในศรีลังกาเป็นสิ่งที่ควบคู่กัน การเมืองศรีลังกามี 2 ด้าน ด้านแรก คือ การปกครองระบอบประชาธิปไตยที่มีรัฐสภา มีการเลือกตั้งทั่วไป พรรคการเมืองของชนกลุ่มต่างๆ อีกด้านหนึ่ง คือ ความรุนแรง ฆาตกรรม การทรมาน การแบ่งแยกดินแดน การเรียกร้องการเปลี่ยนแปลง และการปราบปรามของฝ่ายรัฐบาล

ภูมิหลังของศรีลังกา

ในศตวรรษที่ 16 ศรีลังกาเป็นอาณานิคมของโปรตุเกสเป็นประเทศแรก โปรตุเกสยึดศรีลังกาได้เกือบหมด ยกเว้นอาณาจักรแคนดี้ (Kandy) ที่ตั้งอยู่บนเทือกเขาตอนกลางของเกาะ ต่อมาใน ค.ศ. 1658 ฮอลันดาได้ขับไล่โปรตุเกสออกจากศรีลังกาได้ทั้งหมด อังกฤษเข้ามามีอำนาจแทนที่ฮอลันดาใน ค.ศ. 1796 โดยปกครองในนามของบริษัทอินเดียตะวันออกของอังกฤษ และรัฐบาลอังกฤษเข้าปกครอง

* อาจารย์ประจำภาควิชาประวัติศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ศรีลังกาแทนบริษัทอินเดียตะวันออกของอังกฤษใน ค.ศ. 1798 ศรีลังกาตกเป็นเมืองขึ้นของอังกฤษใน ค.ศ. 1805 ต่อมาอังกฤษสามารถยึดแคว้นแคนดี้ได้ใน ค.ศ. 1815 ศรีลังกาได้รับเอกราชโดยสมบูรณ์ เมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 1948 อยู่ในเครือจักรภพอังกฤษมีกษัตริย์อังกฤษเป็นประมุข โดยมีข้าหลวงใหญ่เป็นตัวแทนของพระองค์ อำนาจในการปกครองเป็นของนายกรัฐมนตรี

การแข่งขันและความขัดแย้งทางเชื้อชาติและสังคม

ลักษณะโครงสร้างทางสังคมของศรีลังกาเป็นแบบพหุสังคมที่ประกอบด้วยกลุ่มชนที่มีความแตกต่างทางเชื้อชาติ ภาษา ศาสนา และชนชั้นจึงทำให้มีการแข่งขันและเกิดความขัดแย้งระหว่างกลุ่มต่างๆ ซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญของความรุนแรงทางการเมืองที่เกิดขึ้นในศรีลังกา การแข่งขันระหว่างกลุ่มชนได้เริ่มมาตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ 19 เป็นต้นมา และรุนแรงขึ้นเมื่อพลเมืองเพิ่มมากขึ้น การแบ่งแยกทางสังคมมีความสลับซับซ้อน โดยมีปัจจัยอื่นๆ นอกเหนือจากเชื้อชาติ ศาสนา และภาษา เช่นการแบ่งชนชั้นทางสังคมหรือวรรณะ เศรษฐกิจ เป็นต้น

เนื่องจากในศรีลังกามีการแข่งขันวรรณะเหมือนอินเดีย ในแต่ละกลุ่ม ยังมีการแบ่งแยกชนชั้นทางสังคมอีก มีการแข่งขันระหว่างพรรคการเมืองที่เน้นเชื้อชาติ และพรรคการเมืองที่เน้นการแบ่งชนชั้นทางสังคม พรรคการเมืองเน้นเชื้อชาติพยายามทำลายการแบ่งชนชั้นทางสังคมภายในพรรคของตน และรวบรวมคนที่มีเชื้อชาติเดียวกันโดยไม่คำนึงถึงชนชั้นทางสังคม พรรคการเมืองที่เน้นเรื่องการแบ่งชนชั้นในสังคม ก็พยายามขจัดความแตกต่างทางเชื้อชาติและรวบรวมคนที่อยู่ในชนชั้นทางสังคมเดียวกัน

ศรีลังกาเป็นประเทศที่มีทรัพยากรจำกัด มีการเติบโตของประชากรสูงและมีเศรษฐกิจค่อนข้างด้อยพัฒนา ดังนั้นจึงทำให้มีการแข่งขันระหว่างกลุ่มต่างๆ ในด้านทรัพยากร เช่น ที่ดิน น้ำ อาชีพ การศึกษา ที่อยู่อาศัย เป็นต้น ซึ่งจะเป็นการแข่งขันในทุกๆ ระดับ ไม่ว่าจะเป็นชาวบ้านทั่วไป ข้าราชการ นักเรียน นักศึกษา

การแบ่งกลุ่มชนชั้นทางเชื้อชาติ

ศรีลังกาประกอบด้วยคนเชื้อชาติต่างๆ ซึ่งมีความแตกต่างทางศาสนา ภาษา และวัฒนธรรม ซึ่งกลุ่มใหญ่ 4 กลุ่ม แรกได้แก่พวกสิงหล พวกทมิฬศรีลังกา พวกทมิฬอินเดียหรือพวกทมิฬชนบท และพวกมุสลิมหรือพวกมัวร์ (Moors) ที่เหลือนี้เป็นชนกลุ่มน้อยที่ประกอบด้วยพวกเบอร์เกอร์ (Burghus) กลุ่มเลือดผสมของชาวยุโรปที่นับถือศาสนาคริสต์ พวกมาเลย์ซึ่งสืบเชื้อสายจากทหารรับจ้างชาวมาเลย์ที่อังกฤษจ้างมาทำงานในศรีลังกา และชาวพื้นเมืองหรือพวกเวทท์ ชนกลุ่มน้อยเหล่านี้มีจำนวนไม่ถึงร้อยละหนึ่งของประชากรทั้งหมด

กลุ่มแรกได้แก่ พวกสิงหล ซึ่งเป็นกลุ่มใหญ่ที่สุด มีจำนวนประมาณร้อยละ 74 ของประชากรทั้งหมด มีเชื้อสายอินโดยูโรเปียนที่อพยพมาจากอินเดีย ตั้งแต่ประมาณ 500 ปีก่อนคริสตกาล พูดภาษาสิงหล ซึ่งใกล้เคียงกับภาษาเบงกาลี ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธที่เหลือนับถือศาสนาคริสต์ พวกสิงหลที่นับถือพุทธศาสนามีจำนวนร้อยละ 69.3 ของจำนวนประชากรทั้งหมด หลังได้รับเอกราชพวกสิงหลพุทธ มีบทบาททางการเมืองและมีอิทธิพลในสังคมมากที่สุด ชาวสิงหลมีความคิดว่าศรีลังกาเป็นประเทศของพวกสิงหลเท่านั้น ในมหาวงศ์ซึ่งเป็นพงศาวดารของศรีลังกาได้เคยกล่าวถึงการต่อสู้ระหว่างพวกสิงหลกับผู้รุกราน คือ พวกดราวิเดียนจากอินเดีย ในความรู้สึกรักของชาวสิงหล การต่อสู้ยังคงดำเนินมาจนถึงปัจจุบันเป็นประเทศของชาวสิงหลเท่านั้น มีความขัดแย้งระหว่างพวกสิงหลพุทธกับพวกสิงหลที่นับถือศาสนาคริสต์ ซึ่งเป็นผลจากสมัยอาณานิคมอังกฤษ ให้ความสำคัญกับภาษาอังกฤษและศาสนาคริสต์มากกว่าภาษาสิงหลและศาสนาพุทธ ในกลุ่มของสิงหลเองยังมีการแบ่งแยกระหว่างพวกสิงหลที่อยู่ตามชายฝั่งทะเลและที่ราบ กับพวกสิงหลที่อาศัยอยู่บนที่ราบสูงและภูเขาตอนกลางของประเทศ หรือบริเวณอาณาจักรแคนดี้ กลุ่มแรกมีฐานะปานกลาง มีอาชีพด้านอุตสาหกรรม ค้าขาย ส่วนกลุ่มหลัง มีฐานะดี และตระกูลดี ไม่คบคนต่างชาติ ทั้งสองกลุ่มจึงมองผลประโยชน์ต่างกัน โดยเฉพาะกลุ่มหลังได้เป็นผู้นำทางการเมือง

กลุ่มที่สอง คือ พวกทมิฬศรีลังกา ซึ่งมีประมาณร้อยละ 12.6 ของประชากรทั้งหมด สืบเชื้อสายจากพวกดราวิเดียนซึ่งอยู่ทางใต้ของอินเดีย พูดภาษาทมิฬและนับถือศาสนาฮินดู อพยพมาอยู่ในศรีลังกานานแล้วและได้รับการยอมรับเป็นพลเมืองของศรีลังกา พวกทมิฬศรีลังกาหวาดระแวงการผูกขาดอำนาจทางการเมืองของพวกสิงหลที่มีเพิ่มมากขึ้นหลังได้รับเอกราช จึงพยายามเข้าไปมีบทบาททางการเมืองเพื่อแข่งขันกับพวกสิงหลพุทธ ขบวนการแบ่งแยกดินแดนของพวกทมิฬเริ่มมาจากพวกทมิฬศรีลังกา

กลุ่มต่อมา คือ กลุ่มทมิฬอินเดียหรือทมิฬชนบท มีประมาณร้อยละ 5.6 ของประชากร ได้อพยพเข้ามาหลังจากที่ศรีลังกาตกเป็นเมืองขึ้นของประเทศตะวันตก โดยเฉพาะเมื่ออังกฤษเข้าครอบครองศรีลังกาอังกฤษได้จ้างพวกทมิฬจากอินเดียทางใต้มาเป็นแรงงานในไร่ชาและโรงงานอุตสาหกรรม ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ตามไร่ชาบนที่ราบสูงตอนกลางของประเทศ กลุ่มทมิฬอินเดียมองว่าตนมีความแตกต่างจากพวกทมิฬศรีลังกาถึงแม้ว่าจะมีภาษาและศาสนาเหมือนกันก็ตาม พวกทมิฬอินเดียเป็นพวกวรรณะต่ำ พวกทมิฬศรีลังกาจึงถือว่าตนมีฐานะทางสังคมสูงกว่ามาก จึงมักไม่มีการแต่งงานระหว่างพวกทมิฬสองกลุ่ม กลุ่มแบ่งแยกดินแดนของทมิฬหลายกลุ่มพยายามดึงพวกทมิฬอินเดียในที่ราบสูงเข้าร่วมขบวนการด้วยเพราะเห็นความสำคัญของเศรษฐกิจในบริเวณนี้แต่พวกทมิฬอินเดียไม่สนใจการแบ่งแยกดินแดน

ชนกลุ่มใหญ่กลุ่มสุดท้าย คือ พวกมุสลิมหรือมัวร์ (Moore) มีประมาณร้อยละ 7.1 ของประชากร สืบเชื้อสายจากชาวอาหรับที่เข้ามาติดต่อด้านชายตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ 8 นับถือศาสนาอิสลาม มีทั้งพูดภาษาสิงหลและภาษาทมิฬ แล้วแต่จะอาศัยอยู่ใกล้ชิดกับกลุ่มสิงหลหรือกลุ่มทมิฬแต่ส่วนใหญ่จะใช้ภาษาทมิฬ พวกทมิฬศรีลังกาพยายามจะรวมพวกมุสลิมเข้ากับกลุ่มของตนโดยจัดเป็นกลุ่มเล็กที่อยู่ในกลุ่มพูดภาษาทมิฬซึ่งจะเป็นผลดีทางการเมืองของพวกทมิฬศรีลังกา ที่จะเป็นคะแนนเสียงที่เพิ่มขึ้น แต่พรรค SLMC (Sri Lanka Muslim Congress) ขัดขวางการรวมกลุ่มของของผู้พูดภาษาทมิฬ และเข้าไปมีบทบาททางการเมืองอย่างอิสระ เพื่อรักษาผลประโยชน์ของพวกมุสลิม

การแข่งขันระหว่างกลุ่มเชื้อชาติของศรีลังกา

มีการแข่งขันระหว่างกลุ่มเชื้อชาติที่มีความแตกต่างและขัดแย้งกันหลายด้านด้วยกัน การแข่งขันอย่างแรกซึ่งรุนแรงมาก คือ การแย่งชิงผลประโยชน์จากทรัพยากรดินและน้ำ เช่น การพัฒนาจังหวัดทางตะวันออกของรัฐบาลที่มีที่ดินว่างเปล่า โดยรัฐบาลได้จัดทำโครงการชลประทาน ขยายพื้นที่เพาะปลูก รัฐบาลซึ่งเป็นของพวกสิงหล ได้สนับสนุนให้พวกสิงหลที่ไม่มีที่ดินทำกินจากทางใต้อพยพเข้าไปตั้งถิ่นฐาน จึงขัดแย้งกับพวกทมิฬที่อยู่ในบริเวณนั้นก่อน และพวกกบฏแบ่งแยกดินแดนทมิฬได้อ้างว่าดินแดนทางภาคเหนือและตะวันออกเป็นดินแดนบ้านเกิดของพวกทมิฬ เกิดการเผชิญหน้ากันระหว่างกลุ่มทมิฬและกลุ่มที่ไม่ใช่ทมิฬ

การแข่งขันในการเข้าทำงานกับหน่วยรัฐบาล นับตั้งแต่ พ.ศ. 1956 เป็นต้นมา รัฐบาลซึ่งเป็นพวกสิงหลกีดกันการรับชาวศรีลังกาที่ไม่ใช่ชาวสิงหลเข้ารับราชการ โดยการออกกฎหมายให้ใช้ภาษาสิงหลเป็นภาษาทางการใน ค.ศ. 1956 และกำหนดคุณสมบัติผู้เข้ารับราชการต้องใช้ภาษาสิงหล ทำให้ชาวทมิฬจำนวนมากต้องออกจากราชการ

การแข่งขันอย่างที่ 3 คือ การแข่งขันในธุรกิจเอกชน ผู้ประกอบการแต่ละกลุ่มจะมีแนวโน้มสนับสนุนกลุ่มเชื้อชาติของตน ไม่ว่าจะเป็นการติดต่อทำธุรกิจ การให้เครดิต มักจะเลือกชนชาติเดียวกันก่อน

การแข่งขันต่อมาคือ การแข่งขันทางการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา หรืออุดมศึกษา พ่อแม่จะพยายามให้ลูกศึกษาโรงเรียนที่ดีที่สุด ซึ่งมีจำนวนน้อย หรือโอกาสเรียนระดับมหาวิทยาลัย มีนักเรียนจำนวนน้อยมากที่จะมีสิทธิ์เข้าเรียนในมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียง จึงทำให้เกิดการแข่งขันสูง ตั้งแต่ ค.ศ. 1972 รัฐบาลมีนโยบายกีดกันนักศึกษาทมิฬในการเข้าเรียนในมหาวิทยาลัย ทำให้ชาวทมิฬรู้สึกว่าการกีดกันเกิดความเกลียดชังพวกสิงหล ซึ่งเป็นการนำไปสู่การแบ่งแยกดินแดนของพวกทมิฬ

นอกจากนี้ยังมีการแข่งขันในการเลือกตั้งและการปกครอง ในสมัยอาณานิคมการแข่งขันระหว่างกลุ่มชนอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของรัฐบาลอังกฤษ แต่เมื่อศรีลังกาได้รับเอกราชการปกครองอยู่ในมือของชาวศรีลังกาซึ่งมีความขัดแย้งกันเอง ทุกกลุ่มชนพยายามที่จะใช้อำนาจทางการเมืองเพื่อจะได้ผลประโยชน์ทางด้านอื่นมาสู่กลุ่มของตน คือ เป็นผู้มั่งคั่ง มีอิทธิพล และมีชื่อเสียง ดังนั้นแต่ละกลุ่มจะตั้งพรรคการเมือง และใช้วิถีทางตามระบอบประชาธิปไตย เพื่อรักษาผลประโยชน์ของกลุ่มชนของตน

ความรุนแรงจากกลุ่มกบฏแบ่งแยกดินแดนของชาวทมิฬ

หลังจากศรีลังกาเป็นเอกราชใน ค.ศ. 1948 พรรค UNP (The United National Party) โดยมีนายดอน สตีเฟน เสนายเก เป็นนายกรัฐมนตรีได้พยายามสร้างความปรองดองระหว่างชาวทมิฬและชาวสิงหลแต่นโยบายบางอย่าง เช่น การให้ชาวสิงหลไปถิ่นฐานในเขตแห้งแล้งทางเหนือ ทำให้เกิดการขัดแย้งระหว่างสิงหลและทมิฬขึ้น และความขัดแย้งรุนแรงขึ้นเมื่อ นายบันดาราไนเยเก (S.W.R.D. Bandaranaike) แห่งพรรค SLFP (Sri Lanka Freedom party) ได้เป็นนายกรัฐมนตรี ใน ค.ศ. 1956 ได้ออกพระราชบัญญัติให้ภาษาสิงหลเป็นภาษาประจำชาติเพียงภาษาเดียว (Sri Lanka Only Bill) ชาวสิงหลพุทธหัวรุนแรงผู้สนับสนุนพรรคต้องการให้สถาปนาพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติด้วย ทำให้มีชาวทมิฬไม่พอใจ เกิดการจลาจลครั้งใหญ่ระหว่างชาวสิงหลและชาวทมิฬในเดือนพฤษภาคม ค.ศ. 1958 รัฐบาลต้องประกาศภาวะฉุกเฉิน

เมื่อพรรค UNP ได้กลับมาเป็นรัฐบาลอีกครั้งใน ค.ศ. 1965 ได้ออกกฎหมายที่เรียกว่า The Tamil Regulations ใน ค.ศ. 1966 ให้ภาษาทมิฬเป็นภาษาราชการควบคู่กับภาษาสิงหลในบริเวณที่มีการพูดภาษาทมิฬ พวกสิงหลหัวรุนแรงต่อต้านกฎหมายฉบับนี้ทำให้เกิดการจลาจลย่อยๆ หลายครั้ง รัฐบาลต้องออกประกาศภาวะฉุกเฉินบ่อยครั้ง

มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับใหม่ใน ค.ศ. 1972 ให้ศรีลังกาเป็นสาธารณรัฐ แต่รัฐธรรมนูญไม่ให้อำนาจปกป้องชนกลุ่มน้อย ชาวทมิฬไม่พอใจที่รัฐธรรมนูญไม่ได้กล่าวถึงสหพันธ์ และรัฐธรรมนูญยังส่งเสริมฐานะของพุทธศาสนามากขึ้น กีดกันเยาวชนชาวทมิฬในการเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย ทำให้พรรคการเมืองของชาวทมิฬได้ร่วมมือกันจัดตั้งแนวร่วมทมิฬ (The Tamil United Front) ซึ่งต่อมา คือ พรรค TULF (The Tamil United Liberation Front)

เมื่อพรรค UNP กลับมาเป็นรัฐบาลอีกครั้งใน ค.ศ. 1977 ได้ประกาศรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ ค.ศ. 1978 มีการปกครองระบบประธานาธิบดี แก้ปัญหาความขัดแย้งทางเชื้อชาติ โดยให้ภาษาสิงหลเป็นภาษาแห่งชาติและใช้ราชการ ภาษาทมิฬเป็นภาษาแห่งชาติอีกภาษาหนึ่งใช้ในการบริหารและการศึกษาหลายส่วน ให้โอกาสพวกทมิฬเข้าเรียนมหาวิทยาลัยได้ง่ายขึ้น และมอบตำแหน่งสำคัญรวมทั้งตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมให้กับชาวทมิฬ จึงทำให้พรรค TULF ร่วมมือกับ

รัฐบาล แต่ในขณะที่เดียวกันพวกชาวมุสลิมหัวรุนแรงซึ่งเข้ามาบีบบทบาทในพรรค TULF ไม่เห็นด้วยกับนโยบายของพรรคในการรวมชอมกับรัฐบาล เรียกว่ากลุ่ม The Tamil Tigers ได้ก่อความรุนแรงภายหลังการจัดตั้งรัฐบาลใน ค.ศ. 1977 นับเป็นการต่อสู้ระหว่างกลุ่มชนหัวรุนแรงหลังจากการจลาจลใน ค.ศ. 1958 มีผู้เสียชีวิต ประมาณ 300 คน

ใน ค.ศ. 1981 ในการเลือกตั้งท้องถิ่นในทางจังหวัดภาคเหนือ ก่อนการเลือกตั้งผู้สมัครพรรค UNP ถูกลอบฆ่า จึงทำให้เกิดจลาจลระหว่างกลุ่มชนซึ่งจะเป็นสาเหตุไปสู่การจลาจลครั้งใหญ่ใน ค.ศ. 1983 ซึ่งมีคนตายถึง 400 คน ส่วนใหญ่เป็นชาวมุสลิม ชาวมุสลิมอย่างต่ำ 150,000 คนอพยพออกจากศรีลังกา สาเหตุมาจากทหารชาวสิงหลของรัฐบาลที่อยู่ในจังหวัดภาคเหนือถูกฆ่าตาย 13 คน กองทหารฆ่าพลเรือนชาวมุสลิม 60 คนในเจฟฟนาเป็นการแก้แค้น ต่อมาความรุนแรงขยายเข้าไปในโคลัมโบ เมื่อฝูงชนชาวสิงหลเข้าทำร้ายชาวมุสลิมและทรัพย์สิน และการทำร้ายชาวมุสลิมขยายเข้าไปในทุกส่วนของศรีลังกา

การต่อสู้แย่งชิงอำนาจระหว่างกลุ่มกบฏแบ่งแยกดินแดนมุสลิมกับรัฐบาลยังคงดำเนินต่อไปกลุ่มกบฏแบ่งแยกดินแดนมุสลิมยังแบ่งออกเป็นหลายกลุ่มมีจุดประสงค์เดียวกันคือตั้งรัฐอิสระของมุสลิมในภาคเหนือและภาคตะวันออก แต่กลุ่มที่มีบทบาทและพลังในการต่อสู้มากที่สุด คือ กลุ่มพยัคฆ์มุสลิมอีแลม (LTTE : The Liberation Tigers of Tamil Eelam) ศรีลังกาและอินเดียได้ร่วมกันเจรจาเพื่อแก้ปัญหาการแบ่งแยกดินแดน เนื่องจากศรีลังกาเกรงว่าอินเดียจะช่วยเหลือพวกกบฏมุสลิม และยังมีปัญหาพวกมุสลิมอินเดียอพยพมาจากรัฐทมิฬนาฑูของอินเดียและเป็นปัญหาของรัฐบาลศรีลังกาพยายามผลักดันให้พวกมุสลิมเหล่านี้กลับอินเดีย มีพวกมุสลิมอินเดียจำนวนมากที่มีสภาพเป็น “คนไร้รัฐ” ไม่มีสัญชาติ ฝ่ายอินเดียก็เกรงว่ารัฐทมิฬนาฑูซึ่งเป็นเชื้อชาติเดียวกับพวกมุสลิมอินเดียในศรีลังกาจะให้ความสนับสนุนพวกกบฏแบ่งแยกดินแดนมุสลิมจนถึงขั้นแยกตัวจากอินเดียเป็นรัฐอิสระร่วมกัน อินเดียจึงไม่ให้ความสนับสนุนชนกลุ่มต่างๆ แต่ไม่สามารถห้ามปรามความช่วยเหลือแก่กลุ่มกบฏจากประชาชนในรัฐทมิฬนาฑูได้ ในที่สุดศรีลังกาและอินเดียได้ทำความตกลงโดยประธานาธิบดีจูเนียส ชัยาวาร์เดเนกับนายกรัฐมนตรีราจีฟ คานธีในวันที่ 29 กรกฎาคม ค.ศ. 1987 ในการแก้ปัญหาเชื้อชาติที่สำคัญ คือ ให้กองทัพอินเดียไปดูแลความเรียบร้อยในคาบสมุทรมุสลิมซึ่งเป็นดินแดนที่พวกมุสลิมต้องการตั้งรัฐอิสระและมีการต่อสู้เกิดขึ้น กลุ่มต่างๆ ในศรีลังกาไม่พอใจในข้อตกลงดังกล่าวไม่ว่าจะเป็นกลุ่มสิงหลพุทธ กลุ่มกบฏแบ่งแยกดินแดนมุสลิม ทหารอินเดียจึงกลายเป็นเป้าหมายของทุกกลุ่มอินเดียได้ถอนทหารออกไปใน ค.ศ. 1990

ความรุนแรงของสงครามกลางเมืองระหว่างกลุ่มกบฏมุสลิมแบ่งแยกดินแดนกับฝ่ายรัฐบาลยังคงดำเนินต่อไป วิธีการของกลุ่มกบฏมุสลิมยิ่งรุนแรงกว่าเดิม มีการลอบสังหารผู้นำฝ่ายรัฐบาล การวางระเบิดสถานที่สำคัญ ซึ่งทำให้ประชาชนชาวศรีลังกาต้องตายเป็นจำนวนมากรวมทั้งบุคคลสำคัญ คือ

ประธานาธิบดีรณสิงห์ เปรมาดาสา ถูกลอบสังหารใน ค.ศ. 1993 โดยมีระเบิดพลีชีพ ในวันที่ 31 มกราคม ค.ศ. 1996 โดยมีระเบิดพลีชีพขั้บรถบรรทุกระเบิดชนอาคารแห่งชาติของศรีลังกาซึ่งตั้งอยู่ในย่านธุรกิจ มีผู้เสียชีวิต 91 คน บาดเจ็บนับพัน ต่อมามีการวางระเบิดรถไฟชายเมืองโคลัมโบ มีผู้เสียชีวิตประมาณ 70 คน ใน ค.ศ. 1998 กลุ่มพยัคฆ์พิ้อแลมโจมตีวัดของพุทธศาสนาในเมืองแคนดี มีผู้เสียชีวิต 16 คน

มีการเจรจาสันติภาพระหว่างรัฐบาลศรีลังกาและกบฏแบ่งแยกดินแดน แต่การเจรจาไม่สำเร็จและยังไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้ ใน ค.ศ. 1994 ถึงแม้จะมีการเจรจาหยุดยิงชั่วคราว แต่ไม่สามารถตกลงกันได้เด็ดขาด เพราะมีการละเมิดข้อตกลงโดยฝ่ายพยัคฆ์พิ้อแลม รัฐบาลจึงใช้กำลังทหารปราบปรามซึ่งทำให้เหตุการณ์ยืดเยื้อมาจนถึงปัจจุบัน

ความรุนแรงจากกลุ่มผู้ก่อการร้ายสิงหลฝ่ายซ้าย (JVP)

กลุ่ม JVP หรือ ชนตะ วิมุกติ พีรามูนา (Janatha Vimukti Peramuna หรือ People Liberaton Front) เป็นกลุ่มผู้ก่อการร้ายสิงหลตั้งขึ้นใน ค.ศ. 1965 เริ่มแรกเป็นการรวมกลุ่มของคนหนุ่มสาวชาวสิงหลในชนบทที่ไม่ได้ับการศึกษาสูงหรือการศึกษาแบบอังกฤษ มีฐานะความเป็นอยู่ที่แตกต่างชาวสิงหลที่เป็นชนชั้นผู้นำซึ่งผูกขาดตำแหน่งในรัฐบาล กลุ่มเยาวชน JVP นิยมลัทธิเหมา เมื่อจบการศึกษาแล้วไม่สามารถหางานทำต้องเผชิญกับความยากจนและความเดือดร้อนซึ่งรัฐบาลไม่สามารถแก้ปัญหาได้ ส่วนใหญ่เป็นชาวสิงหลพุทธ รู้จักในชื่อพวกเขาเชกเวอริส (Che Gueverists) มีอุดมมุ่งหมายต่อต้านรัฐบาล ต่อต้านองค์กรของรัฐ ต่อต้านชนชั้นปกครองและไม่เห็นด้วยกับองค์กรที่เอียงซ้ายของสิงหล แต่ต้องการสร้างความกลมกลืนในชนชั้นที่ยากจน ได้ก่อการจลาจลต่อต้านรัฐบาลครั้งแรก ใน ค.ศ. 1971 โดยความร่วมมือของนักการเมืองที่แพ้การเลือกตั้ง รัฐบาลของนางศิริมาโว บันดาราเนยเก ใช้กำลังปราบปรามอย่างรุนแรงเป็นระยะเวลา 8 สัปดาห์ มีคนตายประมาณ 1,200 คน และพวกจับกุมถูกจับประมาณ 16,000 คน

การต่อต้านรัฐบาลของกลุ่ม JVP ครั้งที่ 2 เกิดขึ้นระหว่าง ค.ศ. 1987 – 1989 เนื่องจากข้อตกลงระหว่างอินเดียกับศรีลังกาใน ค.ศ. 1987 ซึ่งกลุ่ม JVP ไม่เห็นด้วย เพราะเห็นว่าเป็นการอ่อนข้อให้ชาวทมิฬมากเกินไปและเป็นผู้นำกองทัพอินเดียเข้ามาในศรีลังกา กลุ่ม JVP ได้ทำร้ายผู้สนับสนุนข้อตกลงอินเดียศรีลังกา ได้แก่ สหภาพการค้า ผู้นำพรรคการเมือง สื่อสารมวลชน โจมตีกองทัพอินเดียที่ตั้งฐานทัพอยู่ในศรีลังกา กลุ่ม JVP เปิดฉากการทำสงครามกองโจรต่อสู้กับรัฐบาลและก่อวินาศกรรมตามสถานที่สำคัญต่างๆ มีผู้เสียชีวิตจากการก่อการร้ายของกลุ่ม JVP เป็นจำนวนมาก กลุ่ม JVP พยายามกดดันรัฐบาลให้เลิกสัญญาอินเดีย ส่งทหารอินเดียกลับ และเลื่อนการเลือกตั้งประธานาธิบดี มีการข่มขู่โรงเรียน สถานที่ราชการ ร้านค้า รถเมล์ รถไฟ ธนาคาร บัมน้ำมันให้หยุดการให้บริการเพื่อประท้วงรัฐบาล รัฐบาลส่งกองทัพไปปราบกลุ่ม JVP ประกาศเคอร์ฟิว และสั่งยิงผู้

เดินขบวนต่อต้านรัฐบาลหรือผู้ละเมิดคอร์รัปชัน มีการจับกุมผู้ต้องสงสัยว่าเป็นผู้ก่อการร้ายประมาณ 4,000 คน การต่อต้านรัฐบาลของกลุ่ม JVP ครั้งที่ 2 มีระยะเวลานานหนึ่งปีครึ่งทำให้มีชาวศรีลังกาจำนวน 40,000 – 60,000 คนตายหรือสูญหาย ปัญหาการก่อการร้ายของพวกเขาถึงหลฝ่ายซ้ายหรือ JVP ยังดำเนินต่อไป เป็นสงครามกลางเมืองอีกด้านหนึ่งที่รัฐบาลศรีลังกาต้องเผชิญ นอกเหนือจากการต่อสู้กับพวกกบฏแบ่งแยกดินแดนทมิฬ

ความรุนแรงอันเกิดจากสงครามกลางเมืองที่เกิดในศรีลังกา เป็นอุปสรรคต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและการพัฒนาประเทศ เพราะรัฐบาลต้องใช้เงินงบประมาณในการต่อสู้กับพวกกบฏแบ่งแยกดินแดนทมิฬและพวกก่อการร้ายถึงหลฝ่ายซ้ายและทำความเสียหายแก่ภาคเอกชนด้วย มีผู้ประเมินค่าเสียหายระหว่าง ค.ศ. 1983 – 1988 ประมาณ 4.2 พันล้านเหรียญอเมริกัน ซึ่งเท่ากับเงินงบประมาณของศรีลังกาตั้งแต่ ค.ศ. 1986 – 1988 ความเสียหายระหว่าง ค.ศ. 1989 – 1997 ไม่ต่ำกว่า 10 พันล้านเหรียญ นอกเหนือจากความเสียหายทางทรัพย์สิน รัฐบาลยังต้องสูญเสียทหาร ตำรวจเป็นจำนวนมาก และอีกจำนวนมากมายที่บาดเจ็บ ชาวศรีลังกาเบื่อหน่ายต่อการฆ่าฟันและการทำลายซึ่งไม่มีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งชนะเด็ดขาด การที่ไม่สามารถมีการเจรจากันได้ระหว่างกลุ่มกบฏแบ่งแยกดินแดนและผู้ก่อการร้ายถึงหลฝ่ายซ้าย JVP ส่วนหนึ่งมาจากการแย่งชิงอำนาจของนักการเมืองศรีลังกา ไม่ว่าพรรคการเมืองใดขึ้นมาจะมีอำนาจก็จะรักษาผลประโยชน์ของกลุ่มตนเท่านั้น ปัญหาความขัดแย้งทางเชื้อชาติรุนแรงขึ้นเนื่องจากนโยบายของพรรคการเมืองเก่าแก่ของศรีลังกาทั้งพรรค JVP และพรรค SLFP ซึ่งมีบทบาททางการเมืองมาตั้งแต่ได้รับเอกราช พรรคทั้ง 2 มีการแข่งขันกันอย่างรุนแรง และใช้ความแตกแยกของกลุ่มเชื้อชาติเพื่อผลประโยชน์ของตน เป็นปัญหาที่ศรีลังกาอาจต้องเผชิญอีกเป็นเวลานาน

บรรณานุกรม

- ประทุมพร วัชรเสถียร. (2528). “ศรีลังกา” ใน *เอเชียรายปี*. บรรณาธิการ โดย เขียน ธีระวิทย์ และคณะ. หน้า 274 – 287. กรุงเทพฯ : สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พัฒน์พงษ์ ประคัลภ์พงษ์. (2531). “ศรีลังกา” ใน *เอเชียรายปี*. บรรณาธิการ โดย ภูวดล ทรงประเสริฐ. หน้า 203 – 209. กรุงเทพฯ : สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิเชียร คุระทอง. (2532). “ศรีลังกา” ใน *เอเชียรายปี*. หน้า 255 – 259. กรุงเทพฯ : สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมพงษ์ ชูมาก. (2533). “ศรีลังกา” ใน *เอเชียรายปี*. บรรณาธิการ โดย อุกฤษฏ์ ปัทมานนท์ และวรศักดิ์ มหัทธโนบล. หน้า 242 – 247. กรุงเทพฯ : สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- (2534). “ศรีลังกา” ใน *เอเชียรายปี*. บรรณาธิการ โดย ปรานี ทิพย์รัตน์. หน้า 287 – 239. กรุงเทพฯ : สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มาริษา ภูภิญญกุล. (2536). “ศรีลังกา” ใน *เอเชียรายปี*. บรรณาธิการ โดย อุกฤษฏ์ ปัทมานนท์ และวัชรินทร์ ยงศิริ. หน้า 279 – 283. กรุงเทพฯ : สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรรณศิริ พรหมพันธุ์. (2537). “ศรีลังกา” ใน *เอเชียรายปี*. บรรณาธิการ โดย วัชรินทร์ ยงศิริ และคณะ. หน้า 276 – 280. กรุงเทพฯ : สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- (2538). “ศรีลังกา” ใน *เอเชียรายปี*. บรรณาธิการ โดย วัชรินทร์ ยงศิริ, พรพิมล ศรีไชติ และชบา จิตต์ประทุม. หน้า 253 – 259. กรุงเทพฯ : สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- (2538). “ศรีลังกา” ใน *เอเชียรายปี*. บรรณาธิการ โดย วัชรินทร์ ยงศิริ, พรพิมล ศรีไชติ และชบา จิตต์ประทุม. หน้า 253 – 259. กรุงเทพฯ : สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- (2539). “ศรีลังกา” ใน *เอเชียรายปี*. บรรณาธิการ โดย วัชรินทร์ ยงศิริ, พรพิมล ศรีไชติ และชบา จิตต์ประทุม. หน้า 334 – 341. กรุงเทพฯ : สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Austin, Dennis. (1994). *Democracy nad Violence in India and Sri Lanka*. London : Pinter Publishers.

Senaratne, Jagath P. (1997). *Political Violence in Sri Lanka, 1977 – 1990 : Riots, Insurrections, Counterinsurgencies, Foreign Intervention*. Amsterdam : VU Univevrsity Press.

แหล่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

<http://countrystudies.us/sri-lanka>

<http://www.lankalibrary.com>

<http://members.tripod.com>

<http://www.winnipeg.freenet.mb.ca/iphone/s/s/am/slpolitic.html>